

ಸ್ಮರ್ತವ್ಯಃ ಸತತಂ ವಿಷ್ಣುಃ - ೧

ವಿಷ್ಣುವಿನ ಸ್ಮರಣೆಯನ್ನು ಸದಾಮಾಡಬೇಕು. ಹರಿ ವಿಸ್ಮರಣೆ ಆಗಲೇ ಕೂಡದು ಎಂದು ಅನೇಕ ವಾಕ್ಯಗಳಿವೆ. ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಮುಮುಕ್ಷುಗಳನ್ನು (ಮೋಕ್ಷಾಪೇಕ್ಷಿಗಳನ್ನು) ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಕೂಗಿ ಕೂಗಿ ಹೇಳಿದ ಬೋಧೆಗಳಿವು.

"ಸ್ಮರ್ತವ್ಯಃ ಸತತಂ ವಿಷ್ಣುರ್ವ್ಯಸ್ಮರ್ತವ್ಯೋ ಜಾತುಚಿತ್ |

ಸರ್ವೇ ವಿಧಿ ನಿಷೇಧಾಸ್ಯುಃ ಏತಯೋರೇವ ಕಿಂಕರಾಃ " || ಸದಾಚಾರಸ್ಮೃತಿ ||

"ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಸದಾಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ಮರಣೆಯು ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಕೂಡದು. ಈ ಶ್ಲೋಕದ ಪೂರ್ವಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ವಿಧಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ನಿಷೇಧವನ್ನು ನಿಷೇಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದರೆ ವಿಷಯದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದಂತಾಯಿತು. ಶ್ಲೋಕದ ದ್ವಿತೀಯಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ - ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಉಕ್ತವಾದ ಸಕಲ ವಿಧಿ ನಿಷೇಧಗಳು ವಿಷ್ಣುವಿನ ಸ್ಮರಣ ರೂಪ ವಿಧಿ ಮತ್ತು ವಿಸ್ಮರಣ ರೂಪ ನಿಷೇಧ ಇವುಗಳಿಗಿಂತ ಲಘುವಾದವೆಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ."

ಹೀಗೆಯೇ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಆಮೇಲೆ ಮುಂದೆ ಆಲೋಚಿಸುವಾ.

"ವಿಪದೋ ನೈವ ವಿಪದಃ ಸಂಪದೋ ನೈವ ಸಂಪದಃ |

ವಿಪದ್ವಿಸ್ಮರಣಂ ವಿಷ್ಣೋಃ ಸಂಪನ್ನಾರಾಯಣಃ ಸ್ಮೃತಿಃ " ||

"ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ನಿತ್ಯ ಒದಗತಕ್ಕ ವಿಪತ್ತುಗಳಾಗಲಿ ಸಂಪತ್ತುಗಳಾಗಲಿ ಅಂಥ ಮಹತ್ವವಾದವುಗಳೇನಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಅವು ಅಶಾಶ್ವತವಾದವುಗಳು. ಆದರೆ ನೈಜ/ಶಾಶ್ವತ ವಿಪತ್ತು ಮತ್ತು ಸಂಪತ್ತುಗಳೆಂದರೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ವಿಷ್ಣುವಿನ ವಿಸ್ಮರಣೆ ಮತ್ತು ವಿಷ್ಣು ಸ್ಮರಣೆ ರೂಪವಾದವುಗಳು."

"ಶೃಣ್ವನ್ ಗೃಣನ್ ಸಂಸ್ಮರಯಶ್ಚ ಚಿಂತಯನ್ ನಾಮಾನಿರೂಪಾಣಿ ಚ ಮಂಗಲಾನಿ ತೇ |

ಕ್ರಿಯಾಸು ಯಸ್ತಚ್ಚರಣಾರವಿಂದಯೋಃ ಆವಿಷ್ಟ ಚಿತ್ತೋ ನ ಭವಾಯ ಕಲ್ಪತೇ" || ಭಾಗವತ ||

"ಭಗವಂತನ ಮಹಿಮಾ ರೂಪವಾದ ನಾಮಗಳನ್ನು ಶ್ರವಣ ಮಾಡುವುದು/ಮಾಡಿಸುವುದು, ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡುವುದು/ಮಾಡಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಕಲ ಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ (ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾದ) ಭಗವಂತನ ನಾಮ ರೂಪಗಳನ್ನು ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡುವುದು, ಮನಸ್ಸನ್ನು ಭಗವಂತನ ಚರಣಾರವಿಂದಗಳಲ್ಲಿ ತಲ್ಲಿನಗೊಳಿಸುವುದು ಈ ಪ್ರಕಾರ ಯಾರ ಚಿತ್ತವು ತಲ್ಲಿನವಾಗಿದೆಯೋ (ಆವಿಷ್ಟ) ಅವನು ದುಃಖಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಜನನ ಮರಣ ರೂಪವಾದ ಸಂಸಾರದಿಂದ ದಾಟಿಸಲ್ಪಡುತ್ತಾನೆ."

"ನಾಮ ಸಂಕೀರ್ತನಂ ಯಸ್ಯ ಸರ್ವಪಾಪ ಪ್ರಣಾಶನಮ್ |

ಪ್ರಣಾಮೋ ದುಃಖ ಶಮನಸ್ತಂ ನಮಾಮಿ ಹರಿಂ ಪರಮ್" || ಭಾಗವತ ||

"ಭಗವಂತನ ನಾಮ ಸಂಕೀರ್ತನೆಯು ಸರ್ವಪಾಪಗಳನ್ನು ಧ್ವಂಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅಷ್ಟಾಂಗ ವಂದನವು ಭವ ದುಃಖದಿಂದ ಪಾರು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅಂಥ ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ."

"ನಾರಾಯಣೇತಿ ನಾಮೋಸ್ತಿ ವಾಗಸ್ತಿ ವಶವರ್ತಿನೀ |

ತಥಾಪಿ ನರಕೇ ಘೋರೇ ಪತಂತೀತ್ಯೇತದದ್ಭುತಂ " || (ಕೃಷ್ಣಾಮೃತ ಮಹಾರ್ಣವ)

"ನಾರಾಯಣ ಎಂಬ ನಾಮವಿದೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ವಾಗಿಂದ್ರಿಯ ಸ್ವಾಧೀನವಿದೆ. ಆದರೂ ನಾರಾಯಣನ ನಾಮವನ್ನು ನೆನೆಯದೆ ನರಕದಲ್ಲಿ ಬೀಳುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಆಶ್ಚರ್ಯ. "

"ಅಂತ ಕಾಲೇಚ ಮಾಮೇವ ಸ್ಮರನ್ಮುಕ್ತಾ ಕಳೇವರಂ |

ಯಃ ಪ್ರಯಾತಿ ಸಮದ್ಭಾವಂ ಯಾತಿ ನಾಸ್ತತ್ರ ಸಂಶಯಃ" || ಗೀತಾ ||

"ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನು ಮೃತಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನೇ ಅಂದರೆ (ನನ್ನ ನಾಮ ರೂಪಗಳನ್ನೇ) ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡಿ ದೇಹವನ್ನು ಬಿಡುವನೋ ಅವನು ನಿರ್ದುಃಖ ನಿರತಿಶಯಾನಂದ ರೂಪವಾದ ನನ್ನ ಭಾವವನ್ನು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವಾಗಿಯೂ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಸಾರಿದ್ದಾನೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ."

"ಸಂತತಂ ಚಿಂತಯೇನಂತಂ ಅಂತಕಾಲೇ ವಿಶೇಷತಃ " || ದ್ವಾ. ಸ್ತೋತ್ರ ||

"ಸದಾಕಾಲವೂ ಹರಿಯ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಬೇಕು". ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮೃತಿ ಕಾಲ ಒದಗಿದಾಗ ಲಯಮಾರ್ಗ ಚಿಂತನಾಪೂರ್ವಕ ಚಿಂತಿಸಬೇಕು." ಅಂತ್ಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹರಿಸ್ಮರಣೆ ಒದಗಬೇಕಾದರೆ ಸಂತತ ನಾಮಸ್ಮರಣೆಯ ಅಭ್ಯಾಸಬಲ ಮತ್ತು ಹರಿ ಅನುಗ್ರಹ ಬೇಕು. ಶ್ರೀಹರಿ ಅನುಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಸಂತತ ಚಿಂತನೆಯ ಸಾಪೇಕ್ಷೆ ಇದೆ.

ದಾಸರಾಯರ ಕೆಲವು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡುವಾ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ.

"ಹರಿಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡೋ ನಿರಂತರ" (ಪುರಂದರದಾಸರು)

"ಆದ್ಯಪರಾಧ ಮಿಥ್ಯಾಜ್ಞಾನ | ದ್ವಿತೀಯಪರಾಧ ಹರಿವಿಸ್ಮರಣೆ" (ವ್ಯಾಸರಾಜರು)

"ನಿನ್ನ ನಾಮಾಮೃತವ ನೆನೆಯದಲೆ | ನರಕಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದೆನಲ್ಲೋ ||

ಶಿರಿ ರಮಣ ತವಚರಣ ದೊರಕುವದು ಹ್ಯಾಂಗಿನ್ನು || (ಶ್ರೀಪಾದರಾಜರು) ||

"ಮಕ್ಕಳಾಡಿಸುವಾಗ ಮಡದಿಯೊಳಕ್ಕರದಿ ನಲಿವಾಗ ಗಜಪ-

ಲ್ಲಕ್ಕಿ ಹಯ ಮೊದಲಾದ ವಾಹನಗಳೇರಿ ಮೆರೆವಾಗ ||

ಬಿಕ್ಕುವಾಗಾಕಳಿಸುವಾಗಲಿ ದೇವಕಿ ತನಯನ ಸ್ಮರಿಸುತಿಹ ನರ |

ಸಿಕ್ಕನೆಮದೂತರಿಗೆ ಆವಾವಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ||

ಸರಿತು ಪ್ರವಹಗಳಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯಾಂ | ಬರದಿ ಪತ್ರಾದಿಯಲಿ ಹರುಷಾ|

ಮರುಷ ವಿಸ್ಮೃತಿಯಿಂದ ಲಾಗಲಿ ಒಮ್ಮೆ ಬಾಯ್ಬಿರೆದು ||

ಹರಿ ಹರೀ ಹರಿ ಎಂಬ ಎರಡ \ ಕ್ಷರ ನುಡಿದ ಮಾತ್ರದಲಿ ದುರಿತ ಗ

ಳಿರದೆ ಪೋಪವು ತೂಲ ರಾಶಿಯೊಳನಳ ಪೊಕ್ಕಂತೆ ||

ಮಲಗುವಾಗಲಿ ಏಳುವಾಗಲಿ | ಕುಳಿತು ಮಾತಾಡುತಲಿ ಮನೆಯೊಳು |

ಕೆಲಸಗಳ ಮಾಡುತಲಿ ಮೈದೊಳೆವಾಗ ಮೆಲುವಾಗ ||

ಕಲುಷದೂರನ ಸಕಲ ರಾವಿಲಿ | ತಿಳಿಯೆ ತತ್ತನ್ನಾಮರೂಪದಿ |

ಬಳಿಯಲಿಪ್ಪನು ಒಂದರಕ್ಷಣ ಬಿಟ್ಟಗಲನವರ ||" (೧೩, ೧, ೨, ೩) (ಹರಿಕಥಾಮೃತ ಸಾರ)

ಹೀಗೆ ಒಂದಲ್ಲ ಎರಡಲ್ಲ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಸ್ರಾರು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ.

ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಇಷ್ಟು ಸಲ ಒಂದೇ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯವೇ ಆಗಿರಬೇಕು. ಇದಲ್ಲ ಸರಿ, ಆದರೆ ಸದಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹರಿಯನ್ನು ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡುವ ಬಗೆ ಹೇಗೆ ?

"ನ ಹಿ ಕಶ್ಚಿತ್ ಕ್ಷಣಮಪಿ ಜಾತು ತಿಷ್ಠತ್ಯಕರ್ಮಕೃತ್" || ಗೀತಾ ||

ಚೇತನನು ಜಾಗ್ರತಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯಗಳಿಂದ, ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯಗಳಿಂದ, ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಒಂದಿಲ್ಲೊಂದು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಏಕವ್ಯಕ್ತಿಕನಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರತನಾದರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರತ. ಅಲ್ಲದೇ ಮನಸ್ಸು ಅಣು. ಅದನ್ನು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಬಹುದೇ ವಿನಃ ಅನೇಕ ಕಡೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಲಾಗದು. (ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಲಾಗದು). ಹೀಗಿರುವಾಗ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಗ್ನತೆ ಮತ್ತು ಹರಿನಾಮಸ್ಮರಣೆ ಏಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಕೂಡುತ್ತದೆ. ಇದಲ್ಲದೇ ಇನ್ನೊಂದು ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಎಂದರೆ ಸರ್ವಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ಭಗವನ್ನಾಮವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸೋಣವೇ ಅಥವಾ ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ನಾಮಗಳನ್ನು ನೆನೆಯೋಣವೇ? ಭಿನ್ನ ಭಿನ್ನ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಾಮಸ್ಮರಣೆಯ ವೈವಿಧ್ಯತೆ ಇದೆ ಎಂದರೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ಗ್ರಂಥ ಯಾವುದು? ಇದನ್ನು ಆರಿಸಿ ನೋಡಿ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ 'ಆವಿಷ್ಟ ಚಿತ್ತರು' ಹೇಗಾಗುವುದೆಂದು ವಿಚಾರಮಾಡುವಾ.
